

Programmabegroting 2026-2029 - integraal na besluitvorming

4.1 Lokale heffingen

4.1.1 Inleiding

Lokale heffingen zijn een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke inkomsten.

Heffingssoorten

Er is onderscheid tussen belastingen, rechten en bestemmingsheffingen.

- Belastingen zijn verplichte bijdragen aan de gemeente waar geen directe tegenprestatie tegenover staat. De opbrengst van de gemeentelijke belastingen gaat naar de algemene middelen.
- Rechten zijn vergoedingen voor kosten die verband houden met een individuele dienst. Een voorbeeld is het verstrekken van een vergunning. De opbrengst mag niet meer dan 100 procent kostendekkend zijn.
- Bestemmingsheffingen zijn vergoedingen die een gemeente vraagt voor het beschikbaar stellen/onderhouden van een collectieve voorziening. De opbrengst mag niet meer dan 100 procent kostendekkend zijn.

Lokale heffingen Gouda

Gouda kent de volgende lokale heffingen.

- Belastingen: ozb, hondenbelasting, toeristenbelasting, parkeerbelasting en precariobelasting.
- Rechten: leges, marktgelden, brug- en havengelden, staangelden.
- (Bestemmings)heffingen: rioolheffing, afvalstoffenheffing, reinigingsrechten.

Deze paragraaf geeft informatie over het beleid en de ontwikkeling van de tarieven van de diverse lokale heffingen en de consequenties daarvan voor de inwoners en bedrijven. Ook wordt in deze paragraaf ingegaan op de kostendekking van de leges en diverse gemeentelijke heffingen: de afvalstoffenheffing, rioolheffing, marktgelden, brug- en havengelden en staangelden. De consequenties van het beleid voor de belastingverordeningen worden nader uitgewerkt in het belastingvoorstel dat in de raadsvergadering van december wordt behandeld.

De Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland verzorgt voor Gouda de heffing en de invordering van de lokale belastingen en heffingen. Ook bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarde voor alle onroerende zaken in onze gemeente. Meer informatie over de BSGR is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen en op de website van de BSGR (<https://www.bsgr.nl/>).

Met ingang van 1 januari 2023 verzorgt de Coöperatie ParkeerService U.A. de naheffingsaanslagen van de parkeerbelastingen. Dit was tot en met 2022 ondergebracht bij de BSGR. Meer informatie over de Coöperatie ParkeerService U.A. vindt u op de website van Parkeerservice (<https://www.parkeerservice.nl/>).

4.1.2 Beleid en belangrijkste wijzigingen in 2026

Algemeen

De uitgangspunten voor de tarieven zijn gebaseerd op het Bestuursakkoord 2022-2026. Het streven is om de OZB met niet meer te laten stijgen dan het inflatiepercentage. Daarnaast is het streven om alle huishoudens ervan te laten profiteren als de lokale lasten worden verlaagd.

Tariefontwikkeling

In de kadernota 2026 is aangegeven dat de lokale woonlasten en de belastingen/heffingen voor het jaar 2026 worden geïndexeerd op basis van verwachte prijsontwikkeling. De prijsontwikkeling is conform de meicirculaire 2025. Bij het bepalen van de opbrengsten 2026 is daarom rekening gehouden met een inflatiepercentage van 2,1%. In 2025 betrof dit percentage 2,2%. De ontwikkeling van de tarieven riool- en afvalstoffenheffing hangt samen met de kostenontwikkeling op deze terreinen. Als gevolg van de gestegen kosten dient het tarief voor de rioolheffing te worden verhoogd met 2,1%. Het tarief voor de afvalstoffenheffing kan daarentegen worden verlaagd met 8,15%.

Woonlasten (lokale lastendruk)

De woonlasten bestaan uit de onroerende zaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. De woonlasten worden berekend voor een eigenaar of huurder van een woning die de woning bewoont met meerdere personen.

In 2026 dalen de woonlasten voor de eigenaar-gebruiker van een woning met een WOZ-waarde van € 366.000 (gemiddelde WOZ-waarde van woningen in Gouda in 2025 en een ingeschatte waardeontwikkeling van 3%) met 0,64% (gemiddelde daling van ozb, afval en riool). De woonlasten voor de huurder dalen in 2026 met 4,34% (gemiddelde daling van afval en riool). Deze daling voor zowel eigenaar-gebruiker als voor huurder wordt veroorzaakt door de daling van het tarief afvalstoffenheffing met 8,15%.

Overheadtoerekening

Conform de financiële verordening en de uitgangspunten beschreven in paragraaf 3.7.5 (Overhead) wordt er overhead toegerekend aan de geraamde kostprijs van heffingen en rechten waarmee kosten in rekening worden gebracht. Op

deze manier worden alle relevante kosten die gemaakt worden voor de uitvoering van deze taken meegenomen in dit "gesloten stelsel".

Technische wijziging kostentoerekening

Er heeft een actualisatie plaatsgevonden om de kosten die de BSGR maakt juist toe te rekenen aan de verschillende belastingsoorten. Dit is juridisch noodzakelijk voor een goede kostenonderbouwing van de riool- en afvalstoffenheffing. Deze actualisatie zorgt voor verschuivingen binnen de woonlasten, waarbij minder kosten terecht komen bij afval en riool en meer bij de OZB.

4.1.3 Beleidsuitgangspunten gemeentelijke heffingen in 2026

Onroerendezaakbelastingen

Onroerendezaakbelastingen worden betaald door eigenaren en/of gebruikers van onroerende zaken zoals woningen, bedrijfspanden en grond. De opbrengsten van de OZB gaan naar de algemene middelen.

De opbrengst van de OZB wordt opgehoogd met 4,8%. Dit percentage is opgebouwd uit 2,1% indexatie 'prijsoverheidsconsumptie' zoals aangegeven in de meicirculaire 2025. Daarnaast is een verhoging van 2,7% noodzakelijk in verband met het toerekenen van de uitvoeringskosten van de BSGR. Wat de verhoging van de OZB-opbrengst betekent voor de hoogte van de belastingtarieven is onder andere afhankelijk van de definitieve waardeontwikkeling van woningen en niet-woningen. Verder is de jurisprudentie ten aanzien van verzorgingstehuizen verwerkt. Hierdoor vallen verzorgingstehuizen in het vervolg onder de categorie woningen. Dit heeft per saldo geen effect als gevolg van areaaluitbreiding.

De heffingsmaatstaf van de onroerendezaakbelastingen is de WOZ-waarde van de woning/niet-woning. Er wordt belasting geheven naar een percentage van deze vastgestelde WOZ-waarde. De WOZ-waarde wordt jaarlijks opnieuw bepaald. In het woonlastenoverzicht is uitgegaan van een stijging van 3% voor 2026. Zodra de nieuwe WOZ-waarden voor 2026 (waardepeildatum 1 januari 2025) bekend zijn, wordt bij het tarievenvoorstel Belastingverordening (na vaststelling van de begroting) het definitieve belastingtarief hierop aangepast.

Voor de objecten die de gemiddelde waardeontwikkeling volgen, stijgt de aanslag OZB 2026 met ongeveer 4,8%.

Reinigingsheffingen

Afvalstoffenheffing is een heffing voor huishoudens waar de gemeente de zorgplicht heeft om afvalstoffen op te halen (Wet milieubeheer). Met de opbrengst wordt de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval bekostigd. Dit is een kostendekkende exploitatie. Het tarief voor afvalstoffenheffing bestaat per huishouden uit een vast tarief (voor 2025 bepaald op € 389,40) en een variabel tarief. Het variabele deel van de afvalstoffenheffing 2026 is afhankelijk van het aantal maal door huishoudens aangeboden fijn restafval in 2025. Het tarief is € 1,50 per 60 liter restafval. Het aanvragen van kwijtschelding is mogelijk. Tevens is er, net als in voorgaande jaren, een mogelijkheid tot gedeeltelijke vrijstelling indien als gevolg van een medische aandoening sprake is van extra veel afval. Bij de vaststelling van de Verordening Reinigingsheffingen 2026 (raadsbehandeling in december 2025) worden de definitieve tarieven 2026 vastgesteld.

Reinigingsrecht is een heffing voor bedrijven die hun afval bij het huishoudelijk afval mogen aanbieden. Bedrijven mogen afval aanbieden dat qua samenstelling en hoeveelheid vergelijkbaar is met huishoudelijk afval. Het tarief betreft een tarief per aanbieding. Kwijtschelding is niet mogelijk.

De reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrecht) worden bepaald op basis van actuele berekeningen van kosten en opbrengsten met als uitgangspunt kostendekkende tarieven. Voor 2026 heeft er een actualisatie van de overhead plaatsgevonden. Tevens zijn de toe te rekenen kosten van de BSGR op dit punt lager. Daarnaast zijn de opbrengsten en vergoedingen voor pmd hoger dan waar in eerste instantie vanuit werd gegaan. Dit is aangepast en leidt ertoe dat het tarief voor 2026 kan worden verlaagd. Het tarief voor 2026 is € 354,00. Uitgaande van 30 aanbiedingen van 60 liter zakken leidt dit tot een totaal bedrag van € 399,00 (vast tarief € 354,00 + 30 x € 1,50 variabel tarief). Dit bedrag is opgenomen in het woonlastenoverzicht.

Rioolheffingen

Rioolheffing is een heffing voor huishoudens en bedrijven die water direct of indirect op de gemeentelijke riolering afvoeren. Rioolheffing is een bestemmingsheffing. De opbrengsten worden dan ook alleen gebruikt om de kosten te dekken die samenhangen met de wettelijke zorgplicht die de gemeente heeft voor de afvoer van afvalwater, de afvoer van regenwater en het beheer van het grondwaterpeil.

De heffing bestaat uit 2 soorten: een eigenaren- en een gebruikersdeel. Eigenaren betalen een vast bedrag per perceel. Gebruikers betalen een bedrag op basis van het aantal kubieke meters water dat vanuit een perceel wordt afgevoerd. Daarbij is voor de eerste 400 m³ sprake van een vast bedrag. Dit bedrag wordt vermeerderd indien meer dan 400 m³ water vanuit een perceel wordt afgevoerd.

De tarieven voor de rioolheffing zijn gebaseerd op het Water- en Rioleringsprogramma 2024-2028 (WRP) zoals in maart 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. De lagere toerekening van de kosten van de BSGR wordt daarbij gecompenseerd